

Gaular kontrollutval

SEKOM-sekretariat

www.sekom.no | post@sekom.no

Møteinnkalling

Møtedato: 05.02.2015
Møtestad: Gaular kommunehus, møterommet
Møtetid: Kl. 09:00

Innkalling: Faste medlemar i utvalet
Revisor i sak 3

Dersom du ikkje kan møte: Meld frå på e-post:

o Arnar Helgheim: ah@sekom.no (mobil: 975 81 418)

Varamedlemar møter etter nærare innkalling.

Sakliste

Sak nr.	Sakstittel
001/15	Godkjenning av innkalling og sakliste
002/15	Skriv og meldingar 5.2.15
003/15	Uavhengigheitserklæring frå oppdragsansvarleg revisor
004/15	Reglement for kontrollutvalet med reglement for høyring
005/15	Årsmelding 2014 - Gaular kontrollutval
006/15	Møteplan 2015 - Gaular kontrollutval
007/15	Oppfølgingsliste 1 - 2015
008/15	Eventuelt

Med helsing

Aud Lunde
Leiar

SEKOM-sekretariat

Saksgang Gaular kontrollutval	Møtedato 05.02.2015	Saksnr 001/15
---	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Arnar Helgheim	Arkiv: FE-	Arkivsaknr.: 15/83
---	----------------------	------------------------------

Godkjenning av innkalling og sakliste

Vedlegg:

Ingen vedlegg i saka.

Tilråding:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).

Innkalling og sakliste vert godkjent.

SEKOM-sekretariat

Saksgang Gaular kontrollutval	Møtedato 05.02.2015	Saksnr 002/15
---	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Arnar Helgheim	Arkiv: FE-033, Komnr-1430	Arkivsaknr.: 15/85
---	-------------------------------------	------------------------------

Skriv og meldingar 5.2.15

Vedlegg:

Nr	Dok.dato	Tittel	Dok.ID
1	22.01.2015	Årsrapport 2014 - Skatteoppkrevjaren i Gaular kommune	15/146
2	01.12.2014	Beskytt kommunen! Håndbok i antikorrupsjon	14/804
3	13.01.2015	Evaluering av kontrollutval og kontrollutvalssekretariat	15/79
4	22.01.2015	Brev om uttale om årsrekneskapen og brev om rådmannen sitt tilsyn i høve til risiko for misleghald - Gaular kommune	15/140

Tilråding:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).

Skriv og meldingar vert tekne til orientering.

Årsrapport 2014

Skatteoppkrevjaren i Gaular kommune

1.	Generelt om skatteoppkrevjaren sin verksemd.....	3
1.1.	Skatteoppkrevjarkontoret	3
1.1.1	Ressursar	3
1.1.2	Organisering.....	3
1.1.3	Ressursar og kompetanse	3
1.2	Internkontroll.....	4
1.3.	Vurdering av skatteinngangen	5
1.3.1.	Total skatte- og avgiftsinngang i regnskapsåret 2014	5
1.3.2	Kommunen sin del av skatteinngangen i 2014:.....	5
1.4.	Skatteutval	5
2.	Skatteregnskapet	5
2.1.	Avlegging av skatteregnskapet	5
2.2	Margin.....	6
2.2.1	Marginoppgjøret for 2013	6
3.	Innkrevjing av krav	6
3.1.	Restanseutviklinga	6
3.1.1	Totale restansar per 31.12.2014 for skatt og arbeidsgivaravgift	6
3.1.2	Kommentar om restansesituasjonen og utviklinga i restansar	7
3.1.3	Restansar eldre år	7
3.1.4	Kommentar om restanseoppfylginga på eldre år	7
3.2.	Innkrevjinga sin effektivitet.....	8
3.2.1	Vurdering av kontorets resultat per 31.12.2014.....	8
3.2.2	Vurdering av i kva grad, og korleis aktiviteten for innkrevjinga har påverka resultatet for innkrevjinga	8
3.2.3	Omtale av spesielle forhold.....	8
3.2.4	Kontorets eventuelle tiltak for å betre effektiviteten i innkrevjinga	8
3.3.	Særnamnskompetanse.....	9
4.	Arbeidsgjevarkontroll	9
4.1.	Organisering av arbeidsgjevarkontrollen.....	9
4.2	Planlagde og gjennomførte kontrollar	9
4.3	Tal kontroller med resultat, avdekka beløp, eigenretting og avdekking av uregistrerte arbeidstakarar: ..	9
4.4	Vurdering av aktiviteten på området arbeidsgjevarkontrollen i regnskapsåret.....	9
4.5	Omtale av samarbeidet med andre kontrollaktørar.....	9
4.6	Kontorets eventuelle tiltak for betring av arbeidsgjevarkontrollen.....	9
5.	Avslutning	9

1. Generelt om skatteoppkrevjaren sin verksemd

1.1. Skatteoppkrevjarkontoret

1.1.1 Ressursar

Ressursfordeling

Oversikt og bruk av ressursar for kommunane Førde, Naustdal og Gaular (normalår)

	Årsverk	%-del fordelt
Tal årsverk ved SKO som berre er nytta til SKO-funksjonen i regnskapsåret	5,15	100 %
Ressursbruk ved SKO, fordeling av årsverk	-----	-----
Skatteregnskap	1,8	36%
Innkrevjing av skatt/arbeidsgjevaravgift	2,0	38%
Kontrollverksemd	0,85	16%
Informasjon og veilleiing overfor skatte- og avgiftspliktige og rekneskapsførarar/revisorar	0,2	4%
Skatteutval	0,0	0%
Administrasjon	0,3	6%
	Sum	100 %

1.1.2 Organisering

Gaular kommune deltar i interkommunalt samarbeid, der Førde kommune er vertskommune for skatteoppkrevjarfunksjonen i Førde, Naustdal og Gaular, og for interkommunal arbeidsgjevarkontroll der også Jølster deltek. Vi er 6 medarbeidarar på skatteoppkrevjarkontoret, og disponera totalt 5,3 stillingheimlar. I den interkommunale rekneskapskontrollen skal vi yte teneste som tilsvare ei 15% stilling til Jølster kommune.

To medarbeidarar har gått av med pensjon eller slutta i 2013/2014, og det er tilsett nye medarbeidarar i desse stillingane. Vi har innafor dei stillingsheimlane vi rår over styrka arbeidsgjevarkontrollen med ei heil stilling frå oktober mnd.

Skatteoppkrevjaren sitt ansvarsområde er regulert i eigen instruks, (skatteoppkrevjarinstruksen) fastsatt av Skattedirektoratet 8. april 2014. Skatteoppkrevjaren er ansvarleg for at oppgåvene som fylgjer av instruksen utførast på forsvarleg måte og til rett tid. Vi skal arbeide for å oppnå dei mål og krav som vert fastsett i styringsdialogen med overordna fagleg myndigheit. Instruksjonsmyndigheit overfor skatteoppkrevjaren på instruksen sitt virkeområde utøvast på regionalt nivå av skattekontoret, og på sentralt nivå av Skattedirektoratet og Finansdepartementet. Skatteoppkrevjaren må rette seg etter pålegg frå overordna fagleg myndigheit. Skatteoppkrevjaren skal ved behov for råd og rettleiing kontakte skattekontoret.

1.1.3 Ressursar og kompetanse

Jf. Skatteoppkrevjarinstruksen skal skatteoppkrevjaren sjå til at kontoret til ein kvar tid har tilstrekkeleg ressursar og kompetanse, slik at oppgåvene som omfattar instruksen kan utførast

på ein forsvarleg, hensiktsmessig og rasjonell måte. Dersom ressursane, organiseringa eller kompetansen ikkje er tilfredsstillande, og skatteoppkrevjaren ikkje sjølv kan rette opp i dette, skal forholda takast opp med den overordna kommunale leiinga. Fører ikkje dette fram, skal saka takast opp med skattekontoret.

Vi har fagleg dyktige medarbeidarar på alle områder. Dei som arbeider på skatteavdelinga, har lang erfaring innafor dei forskjellige områda rekneskap, innkrevjing, avrekning samt arbeidsgjevarkontroll. Sidan vi har to nye medarbeidarar i 2014 vil vi ha fokus på opplæring framover. Vi har for ein kortare periode frå medio mai, til september hatt ei stilling som ikkje har vore besett på skatteoppkrevjarkontoret. Dette skuldast at etter ein medarbeidar slutta, gjekk det ei tid før vi fekk tilsett ny person i stillinga.

1.2 Internkontroll

Jf. Skatteoppkrevjarinstruksen skal skatteoppkrevjaren syte for at kontoret har ein tilfredsstillande intern kontroll. Formålet med den interne kontrollen er at:

- oppgåveløysinga er organisert på ein forsvarleg måte, og utførast i samsvar med gjeldande lover og reglar.
- resultata er tilfredsstillande i forhold til fastsette mål og resultatkrav, og at eventuelle vesentlege avvik førebyggjast, avdekkast og korrigerast.
- ressursbruken er effektiv
- rekneskap og informasjon om resultat er påliteleg og nøyaktig
- misleghald og økonomisk kriminalitet førebyggjast og avdekkast.

Skatteoppkrevjaren skal som ein del av intern kontrollen utarbeide verksemdsplan og rutinar for kontoret si verksemd.

Det er utarbeidd nye rutinar både for innfordring og internkontroll. Rutinane for innfordring vert fortløpande endra ved behov, eller når vi ser denne kan forbeistrast.

Som vedlegg til verksemdsplanar vert det utarbeidd oversikt over arbeidsfordelinga. Denne vert endra ved behov. Slike endringar er ein kontinuerleg prosess, og skal til ein kvar tid vere oppdatert for å tilfredsstille krava. Rutinane beskriv korleis dei daglege oppgåvene skal utførast, og saman med oversikt over oppgåvedeling til kvar enkelt medarbeidar, sikrar denne at oppgåvene vert utført ved avvikling av ferie, samt anna fråvær.

Skatteoppkrevjaren har i 2014 fått pålegg frå regional kontrolleining om at internkontrollen på innkrevjingsområdet vert gjennomført systematisk både på restansar og aktivitet. Med den situasjonen vi har hatt i 2014 med to nye medarbeidarar, og ein kortare periode med ein person mindre på avdeling, har vi hatt mindre ressursar til å gjennomføre internkontroll, enn det som vi ynskjer for å tilfredsstille krava.

1.3. Vurdering av skatteinngangen

1.3.1. Total skatte- og avgiftsinngang i regnskapsåret 2014

	2014	2013	Endring
Likvider	19 069 058	18 777 960	291 097
Skyldig skattekreditorene	-826 176	-627 632	-198 544
Skyldig andre	-20 072	-85 572	65 500
Innestående margin	-18 222 807	-18 064 754	-158 053
Udisponert resultat	-3	-3	0
Sum	0	0	0
Arbeidsgiveravgift	-37 202 299	-36 945 841	-256 458
Personlige skatteyttere	-197 505 803	-195 755 535	-1 750 268
Selskapsskatt	-9 220 965	-8 906 272	-314 693
Renter	43 929	21 054	22 875
Innfordring	12 907	-4 950	17 858
Sum	-243 872 231	-241 591 544	-2 280 686
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	37 202 299	36 945 841	256 458
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	58 495 198	55 596 010	2 899 188
Fordelt til Fylkeskommunen	12 201 631	12 243 804	-42 173
Fordelt til kommunen	56 493 873	56 472 009	21 863
Fordelt til Staten	79 483 988	80 334 041	-850 053
Krav som er ufordelt	0	0	0
Videresending plassering mellom kommuner	-4 758	-161	-4 597
Sum	243 872 231	241 591 544	2 280 686
Sum totalt	0	0	0

Regnskapet viser at skatteavdelinga har kravd inn kr. **243 877 231,-** i 2014, mot kr. **241 591 544,-** i 2012. Dette gjev ein auka i skatteinnbetalinga på kr. **2 280 686,-** i 2014

1.3.2 Kommunen sin del av skatteinngangen i 2014:

Kommunen sin del av skatteinngangen for 2014 er kr. **56 493 873,-** mot kr. **56 472 009,-** i 2013. Dette gjev ein auke i skatteinntektene til kommunen på kr. **21 863,-**

1.4. Skatteutval

Vi har ei sak til behandling i skatteutvalet i 2014.

2. Skatteregnskapet

2.1. Avlegging av skatteregnskapet

Avlegging av skatteregnskapet

Skatteoppkrevjaren i Gaular kommune bekreftar at skatteregnskapet i 2014 er ført, avstemt og avlagt i samsvar med gjeldande forskrifter og retningslinjer, jf. Instruks for skatteoppkrevjarar § 3-1.

Årsrekneskapen for 2014 fylgjer som vedlegg til årsrapporten, og er signert av skatteoppkrevjaren.

2.2 Margin

2.2.1 Marginoppgjøret for 2013

Beskrivelse	Beløp
Innestående margin for inntektsår 2013, pr. 31.10.2014	0
For mye avsett margin for inntektsår 2013	
For lite avsett margin for inntektsår 2013	2 489 818

2.2.2 Kommentar om marginoppgjøret:

Marginoppgjøret for 2013, syner at det var kr. **2 489 818,-** for lite avsett margin.

Prosentstøt for marginavsetning: 10%

Marginavsetning for regnskapsåret 2014 pr. 31.12.2014 kr. **18 222 807,-**

Prosentstøt for regnskapsåret: 10%

Marginavsetjinga skal dekke opp overskytande forskot i forbindelse med avrekning for føregåande år. Gaular kommune set ikkje av nok for å dekke utbetaling av overskytande forskot i forbindelse med avrekning. Skatteoppkrevjaren har fått pålegg frå Regional Kontrollleining til å legge fram forslag til kommunestyret om endring av marginprosenten. Dette vil komme i eiga sak.

3. Innkrevjing av krav

3.1. Restanseutviklinga

3.1.1 Totale restansar per 31.12.2014 for skatt og arbeidsgivaravgift

Skatteart	Restanse (forfalte debetkrav) 31.12.2014	Herav berostilt restanse 31.12.2014	Restanse (forfalte debetkrav) 31.12.2013	Herav berostilt restanse 31.12.2013	Endring restanse	Endring berostilte krav
Sum restanse pr. skatteart	4 291 397	690 194	4 323 586	691 562	-32 189	-1 368
Arbeidsgiveravgift inkl. avsnvsrenter	256 858	0	255 094	0	1 764	0
Artistskatt	0	0	0	0	0	0
Forsinkelsesrenter	427 771	223 897	487 954	223 897	-60 183	0
Forskuddsskatt	0	0	0	0	0	0
Forskuddsskatt person	920 722	250 500	996 939	250 500	-76 217	0
Forskuddstrekk inkl. avsnvsrenter	661 562	0	686 671	0	-25 109	0
Gebyr	0	0	0	0	0	0
Innfordringsinntekter	64 139	2 947	60 841	2 947	3 298	0
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	0	0	0	0	0	0

	Kildeskatt	0	0	0	0	0	0
	Restskatt inkl. avsavnsrenter, avregningsrenter og tilbakesøkingsskrav	605 824	0	523 848	0	81 976	0
	Restskatt person inkl. avsavnsrenter, avregningsrenter og tilbakesøkingsskrav	1 354 521	212 850	1 312 239	214 218	42 282	-1 368
Sum restanse diverse krav		0	0	0	0	0	0
	Diverse krav	0	0	0	0	0	0
Sum restanse pr. skatteart inkl. diverse krav		4 291 397	690 194	4 323 586	691 562	-32 189	-1 368

3.1.2 Kommentar om restansesituasjonen og utviklinga i restansar

Det har vore ein reduksjon i den totale restansane på kr. **32 189,-** i 2014. Restanse gjeldande forskotstrekk er på kr. **661 562,-** Dette er ein reduksjon på kr. **25 109,-** i forhold til 2013. Når vi ser samla sett på forskotsskatt person og restskatt person er der ein nedgang på kr. **17 301,-** Det vil bli utgiftsført restansar i forbindelse med avslutta konkursar, med kr. **553 433,-** i 2015. Det er opna to nye konkursar i 2014, som har medført ny restanse på forskotstrekk og arbeidsgjevaravgift.

3.1.3 Restansar eldre år

År*	Sum restanse (debet)	Herav skatteart "Restskatt – person"
2012	228 761	139 755
2011	664 270	45 273
2010	354 951	350 951
2009-19XX	1 425 123	-----

3.1.4 Kommentar om restanseoppfylginga på eldre år

Restansar vert som oftast sikra ein gang. Dette medfører at det vil være krav som vert forelda etter som tida går. Der er eit krav på kr. 109,- som er forelda pr. 31.12.2014. Dette vert søkt utgiftsført i 2015

3.2. Innkrevjinga sin effektivitet

3.2.1 Vurdering av kontorets resultat per 31.12.2014

Resultat målt mot krav i styringsdialogen gjeldande innbetaling og innkrevjing pr. 31.12.2014

Kommunennummer:	1430		
Styringsparameter	Resultat pr. 31.12.14	Resultatkrav	Differanse
2.2.2 Innbetalt av sum krav siste år			
c) Restskatt for personlige skattytere Inntektsår 2012	97,6 %	98,0 %	-0,4 %
d) Forskuddstrekk Inntektsår 2013	99,5 %	99,9 %	-0,4 %
e) Forskuddsskatt for personlige skattytere Inntektsår 2013	99,6 %	99,0 %	0,6 %
f) Forskuddsskatt for <u>upersonlige</u> skattytere Inntektsår 2013	100,0 %	99,8 %	0,2 %
g) Restskatt for <u>upersonlige</u> skattytere Inntektsår 2012	100,0 %	99,0 %	1,0 %
h) Arbeidsgiveravgift Inntektsår 2013	99,6 %	99,8 %	-0,2 %
2.3.1 b) Innfordret Restskatt, person av sum krav til innfordring Inntektsår 2012	73,1 %	70,0 %	3,1 %

3.2.2 Vurdering av i kva grad, og korleis aktiviteten for innkrevjinga har påverka resultatet for innkrevjinga

Kontoret brukar alle tiltak for og krevje inn, og å få reduksjon i restansane. For restskatt personlige skattytarar er vi 0,4% i frå å nå kravet. Den totale restansen for denne skattearten er på kr. 141 368,- mot tre skattytarar. Dette syner at det er små marginar. For forskotstrekk og arbeidsgjevaravgift har vi heller ikkje nådd kravet. Dette skuldast konkursar i 2014, der det står ubetalte krav.

3.2.3 Omtale av spesielle forhold

Innvilga betalingsavtalar har blitt redusert til et minimum. Dette er truleg med på å redusere restansane ein del, då det må søkjast andre løysingar for å betale skatten.

3.2.4 Kontorets eventuelle tiltak for å betre effektiviteten i innkrevjinga

Vi nyttar oss av DTI (debitortilpassa innkrevjing). Dette betyr at skattytarar vert rangert etter bla. tidlegare historikk, og økonomi. Innkrevjinga vert tilpassa den enkelte etter kva slags kategori ein kjem under.

3.3. Særnamnskompetanse

Skatteoppkrevjaren nyttar seg av særnamnsmynde. Det er halde 17 utleggsforretningar i 2014. Til samanlikning var det halde 19 utlegg i 2013.

4. Arbeidsgjevarkontroll

4.1. Organisering av arbeidsgjevarkontrollen

Førde kommune er vertskommune for interkommunal arbeidsgjevarkontroll i kommunane Førde, Naustdal, Gaular og Jølster, og vi har ein medarbeidar i denne stillinga. I tillegg har vi i 2014 har vi valt å styrka arbeidsgjevarkontrollen for Førde, Naustdal og Gaular med ei stilling innafor dei stillingsheimlane skatteoppkrevjaren har tildelt. Vi har gjennom fleire år fått pålegg frå regional kontrolleining, om å styrke arbeidet med arbeidsgjevarkontrollen for å nå målkrava.

4.2 Planlagde og gjennomførte kontrollar

Kravet er at vi skal kontrollere 5% av arbeidsgjevarane, og 5% av leverte LTO. Vi har utført 4 kontrollar i 2014. Med et krav på 6 kontrollar, utgjør dette 3,4% av arbeidsgjevarane i kommunen. Dette er tilfredsstillande i forhold til tilgjengelege ressursar i 2014.

4.3 Tal kontrollar med resultat, avdekka beløp, eigenretting og avdekking av uregistrerte arbeidstakarar:

Det avdekka brot på krav om sikring av skattetrekksmidlar, og lovstridig bruk av desse midlane. Der er i eit tilfelle avdekka feil opplysningar i einingsregisteret. I eit tilfelle er det avdekka feil berekning av fordel «fri bil». Vi har i eit tilfelle avdekka mangelfull autorisasjon av rekneskapsfører, og mangelfull dokumentasjon av opplysningar i rekneskapet. Der har vore avdekking av feil ved alle kontrollane i 2014.

4.4 Vurdering av aktiviteten på området arbeidsgjevarkontrollen i regnskapsåret

Vi er svært nøgde med resultatet utifrå dei ressursane vi har hatt tilgjengeleg. Rekneskapskontrollørane har for alle kommunane i samarbeidet utført totalt 38 kontrollar i 2014. 11 av kontrollane har vore felleskontrollar, der begge kontrollørane har delteke. Vi er svært nøgde med resultatet utifrå dei ressursane vi har hatt tilgjengelege i 2014. Vi har hatt fleire store krevjande kontrollar i forbindelse med konkursbu. Slike kontrollar er svært tidkrevjande.

4.5 Omtale av samarbeidet med andre kontrollaktørar

I Gaular er det ikkje halde felleskontrollar med andre kontrollaktørar i 2014.

4.6 Kontorets eventuelle tiltak for betring av arbeidsgjevarkontrollen

Vi meiner vi har gjort dei grepa som må til for å nå målkrava i 2015.

5. Avslutning

Ei styrking av arbeidsgjevarkontrollen har vore eit prioritert område frå skatteoppkrevjaren i mange år, men vi har ikkje hatt ressursar til dette før no. Vi har fått fleire pålegg frå regional kontrolleining, om å nå målkravet på 5%. I 2014 har vi valt å styrke arbeidsgjevarkontrollen med ei stilling innafor dei stillingsheimlane skatteoppkrevjaren har tildelt. Vi vil ha fokus på å styrke nye medarbeidarar sine faglege kompetanse. Det skal innførast nytt fagsystem for

arbeidsgjevarkontrollen i 2015, og dette vil bidra med fagleg påfyll gjennom kurs og opplæring.

Når det gjeld innfordring har vi blitt meir effektive. Det går kortare tid før vi set i gang tiltak, og vi utnyttar systemet optimalt. Betalingsvarsel vert produsert og sendt ut sentralt, i staden for at vi tidlegare fekk desse tilsendt for så å sende dei vidare til skattytarane. Vi nyttar i nokre høve telefoninkasso. Dette gjer til at vi kjem tidleg i kontakt med skattytarar, og i nokre tilfelle fører dette til raskare løysing og mindre arbeid med å krevje inn restansar. Resultata syner at vi har hatt god effekt av endringane.

For 2014 er det siste året det skal leverast årsoppgåve og LTO til skatteoppkrevjarkontoret. Når registrering og avstemmingsarbeid er ferdig våren 2015, vil vi få tildelt nye oppgåver i den nye A-ordninga. Vi får redusert talet årsverk på skatteoppkrevjarkontoret med 30% frå 01.01.2015. Dette kan gjere det vanskeleg å nå målet om å styrke internkontrollen, som vi ved fleire høve har fått pålegg om.

Sted/dato: Førde 20.01.2015

Evert Are Havn

Vedlegg: Årsrekneskapen for 2014. Signert av skatteoppkrevjaren.

Årsregnskap - Gaular Kommune - 2014

		Valgt år	Forrige år
	Likvider	19 069 058	18 777 960
	Skyldig skattekreditorene	-826 176	-627 632
	Skyldig andre	-20 072	-85 572
	Innestående margin	-18 222 807	-18 064 754
	Udisponert resultat	-3	-3
Sum		0	0
	Arbeidsgiveravgift	-37 202 299	-36 945 841
	Personlige skatteyttere	-197 505 803	-195 755 535
	Selskapsskatt	-9 220 965	-8 906 272
	Renter	43 929	21 054
	Innfordring	12 907	-4 950
Sum		-243 872 231	-241 591 544
	Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	37 202 299	36 945 841
	Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	58 495 198	55 596 010
	Fordelt til Fylkeskommunen	12 201 631	12 243 804
	Fordelt til kommunen	56 493 873	56 472 009
	Fordelt til Staten	79 483 988	80 334 041
	Krav som er ufordelt	0	0
	Videresending plassering mellom kommuner	-4 758	-161
Sum		243 872 231	241 591 544
Sum totalt		0	0

Førde 20.01.2015

 Evert Are Havn
 skatteoppkrevjar

Dato: 28.11.2014

Vår referanse: 14/804

Arkiv: FE-007

**Beskytt kommunen! Håndbok i antikorrupsjon
Frå Etikkonferansen 2014**

Klipp frå KS sine nettsider den 28.11.14 med ein artikkel som var publisert 25.11.14.
Vi legg dette notatet ved som informasjon under skriv og meldingar i kontrollutvala.
[Her finn du lenke til Etikportalen der du finn meir om emnet.](#)

Beskytt kommunen! Etikkonferansen 2014

25.11.2014

f t in e Skriv ut Tips

På etikkonferansen 2014 ble det lansert en ny versjon av "Beskytt kommunen!", en håndbok i antikorrupsjon. Flere innledere bidro til et rikholdig og bredt program på konferansen.

- Et godt etisk immunforsvar angår oss alle, men vi som politiske ledere har et særskilt ansvar, sa kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner.

Statsråden fikk overrakt håndboken personlig, av nestleder i KS, Bjørn Arild Gram.

- Å styrke lokaldemokratiet er noe av det viktigste arbeidet KS gjør, og da er det helt vesentlig at innbyggerne har høy tillit til de folkevalgte.

Et godt samarbeid

- Vi ønsker oss at etiske dilemmaer bør diskuteres høyt og tydelig på alle arbeidsplasser, sa Guro Slettmark, som leder Transparency International.

Organisasjonen jobber for "en verden fri for korrupsjon" og har siden 2011 etablert et nettverk for 40 kommuner og fylkeskommuner i samarbeid med KS. På Etikskonferansen 2014 ble noen av resultatene fra samarbeidsprosjektet presentert, deriblant en fornyet utgave av "Beskytt kommunen! Håndbok i antikorrupsjon".

Håndboka henvender seg til folkevalgte, ledere, ansatte og tillitsvalgte i kommuner og fylkeskommuner og gir gode råd for hvordan jobbe aktivt med å forebygge, avdekke og håndtere korrupsjon.

Mange innledere bidro til et rikholdig program på konferansen, og flere av presentasjonene kan hentes frem nedenfor her.

Eksempelbank

Det er også laget en eksempelbank "Korrupsjonsfaren i kommuner –sårbarhet, verktøy og metoder" som oppsummerer noen erfaringer og råd om korrupsjonsforebyggende arbeid fra kommuner og fylkeskommuner som har deltatt i KS og TI's korrupsjonsforebyggende nettverk 2013- 2014. Her gis eksempler på sårbarhet og risikoområder i kommunene, beskrivelse av forebyggende tiltak og systemer, samt verktøy for holdningsskapende aktiviteter. Det gis også noen anbefalinger om hva ledelsen/kommunens administrative ledelse kan gjøre. Kommunene må selv etablere sine systemer og fastsette nivå og mål for eget arbeid.

KONTAKTPERSONER FOR DENNE SAKEN

Spikkeland, Lise Lokaldemokrati og kommuneøkonomi
Lise.Spikkeland@ks.no

SENTRALE LENKER OG DOKUMENTER

- [Beskytt kommunen! Håndbok i antikorrupsjon](#)
- [Korrupsjonsfaren i kommuner](#)
- [Bjørn Arild Gram Tillit til lokaldemokratiet](#)
- [Alexandra Bech Gjerv Korupsjon i kommunene](#)
- [Tor Dølvik Hva har kommunene lært oss?](#)
- [Erik Amnå Tillitens gränser](#)
- [Helge Eide 2600 kommunalt eide selskaper](#)

Med helsing

Arnar Helgheim

Dagleg leiar

Tlf 57 61 27 85 / 975 81 418

ah@sekom.no

Skriv og melding i kontrollutvala og styret for SEKOM-sekretariat

Dato: 12.01.2015
Vår referanse: 15/79
Arkiv: FE-000

Evaluering av kontrollutval og kontrollutvalssekretariat Til informasjon

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har tinging rapport med evaluering av kontrollutval og sekretariat frå Deloitte. Klipp frå Regjeringen.no pr 12.1.15:

The screenshot shows the top navigation bar of Regjeringen.no with the logo and search bar. Below the navigation bar, the breadcrumb trail reads: 'Du er her: | regjeringen.no • Dokumenter • Rapporter og planer • Evaluering av kontrollutvalg og kontrollutvalssekretariat'. The main content area displays the title 'Evaluering av kontrollutvalg og kontrollutvalssekretariat' and the publishing date 'Rapport | Publisert: 09.01.2015'. To the right, it identifies the responsible department as 'Kommunal- og moderniseringsdepartementet'. A 'RELATERT' (Related) section lists a link to 'Evaluering av kontrollutvalg og kontrollsekretariat'. The main text of the report states that Deloitte has completed an evaluation for the Kommunal- og moderniseringsdepartementet. It mentions that the goal of the evaluation is to strengthen the knowledge base on central parts of the municipal self-control system, which will serve as a basis for the Kommuneutvalgets assessments and further development of the self-control regulation system. The report concludes by stating that the report shows that the control committees in large municipalities are fulfilling their function in a good way and have been sent to the Kommuneutvalget.

Pdf-versjon av rapporten: www.regjeringen.no -> Dokumenter -> Rapporter og planer.

Med helsing

Arnar Helgheim
Dagleg leiar
Tlf 57 61 27 84 / 975 81 418
ah@sekom.no

Fra: Asgeir Tveit
Sendt: 22. januar 2015 13:34
Til: Gaular Postmottak
Kopi: Helge Følid; Terje Guddal; Sekom postmottak
Emne: Brev om uttale om årsrekneskapen og brev om rådmannen sitt tilsyn i høve til risiko for misleghald - Gaular kommune
Vedlegg: Rådmannen sitt tilsyn i forhold til risiko for misleghald - Gaular kommune.pdf; Uttale frå leiinga om årsrekneskapen for 2014 -Gaular kommune.pdf

Vedlagt følgjer Brev om uttale om årsrekneskapen og brev om rådmannen sitt tilsyn i høve til risiko for misleghald - Gaular kommune. Vi ber om at breva vert handsama som inngåande post.

Med helsing

Asgeir Tveit
Kommunerevisor I

e-post: asgeir.tveit@kryssrevisjon.no <<mailto:asgeir.tveit@kryssrevisjon.no>>

Postboks 487, 6803 FØRDE

Tlf: 57 61 26 44

Mob: 908 74 388

Twitter: @sgrtv

Tenk miljø før du skriv ut denne e-posten

Fra: Asgeir Tveit
Sendt: 22. januar 2015 13:30
Til: Askvoll kommune (postmottak@askvoll.kommune.no <<mailto:postmottak@askvoll.kommune.no>>)
Kopi: Håkon Loftheim; Nina Haugstad; Sekom postmottak
Emne: Brev om årsrekneskapen og brev om uttale vedrørende risiko for misleghald - Askvoll kommune

Vedlagt følgjer Brev om årsrekneskapen og brev om uttale vedrørende risiko for misleghald - Askvoll kommune. Vi ber om at breva vert handsama som inngåande post.

Med helsing

Asgeir Tveit
Kommunerevisor I

e-post: asgeir.tveit@kryssrevisjon.no <<mailto:asgeir.tveit@kryssrevisjon.no>>

Postboks 487, 6803 FØRDE

Tlf: 57 61 26 44

Mob: 908 74 388

Twitter: @sgrvtv

Tenk miljø før du skriv ut denne e-posten

Gaular kommune
v/Rådmannen

Kopi: Kontrollutvalet

6973 Sande i Sfj.

Dykkar ref.:

Vår ref.:

\\misleghaldtilsyn15/tf15

Arkivkode:

216

Journalnr.:

007 / 2015

Dokumentdato:

20. januar 2015

RÅDMANNEN SITT TILSYN I FORHOLD TIL RISIKO FOR MISLEGHOLD, M.V. :

I følge gjeldande *revisjonsstandardar* (ISA) skal revisor opparbeide seg ei forståing av kommunen si verksemd og dei risikoforholda som knyter seg til den økonomiske rapporteringa i kommunen. Bakgrunnen for dette er at revisor skal kunne rette sin innsats inn imot områder der risikoen er størst for at vesentleg feilinformasjon, eller områder der faren for at feil og manglar av vesentleg karakter kan oppstå. Dette enten slik feilinformasjon, eller feil og manglar, skuldast bevisste eller ubevisste feil.

For å vere oppdatert og deri oppnå auke i forståinga av den kommunale verksemda og eksisterande risikoforhold, krev gjeldande revisjonsstandard at *revisor skriftleg innhentar årleg uttale frå leiinga i kommunen* om korleis risiko for misleghald vert vurdert, korleis denne risikoen blir handtert, kommunikasjon nedover i organisasjonen i forhold til handtering av risiko, og kommunikasjon frå leiinga i forhold til forvaltningspraksis og etisk adferd.

Revisjonen tør derfor be om skriftleg tilbakemelding på følgjande:

- rådmannen si eiga vurdering av risikoen for at kommunen sitt rekneskap kan innehalde vesentleg feilinformasjon som skuldast misleghald
- kva prosessar rådmannen har lagt opp til for å identifisere og handtere risiko for misleghald i kommunen – inkludert eventuelle betydelege risiki for misleghald som er identifisert, eller postar i rekneskapen eller opplysningar knytta til rekneskap, der det er sannsynleg at det ligg føre misleghald
- kva eventuell kommunikasjon har rådmannen med Gaular Kommunestyre vedkomande slike prosessar
- kva eventuell kommunikasjon rådmannen har med tilsette vedkomande eigne synspunkt i forhold til forvaltningspraksis og etisk adferd
- om rådmannen har kjennskap til eventuelle faktiske, mistenkte eller påståtte misleghald i kommunen

Regionskontor for kommunane:

Flora, Bremanger

Flora kommune, Strandgt. 43, 2. etg., 6900 Flora

Tlf. Terje Førde: 57 61 26 40 eller

57 61 26 41, evt. mobiltlf. 99 22 92 27

Tlf. Trine Vokuhl, 57 61 26 48;

- evt. mobiltlf. 91 74 20 35

Hovudkontor/regionskontor for kommunane:

Førde, Jølster, Naustdal, Gaular, Askvoll

Førde kommune, Rådhuset, Hafstadv 28, 6800 Førde

Postboks 487, 6802 Førde. Tlf. Terje Førde, 57 61 26 41

Tlf. Charles Litsheim, 57 61 26 42, mobil. 91 33 30 46

Tlf. Stig Årdal, 57 61 26 45, mobil: 90 52 48 55

Tlf. Kari Sygna, 57 61 26 43, mobil: 97 98 13 22

Tlf. Asgeir Tveit, 57 61 26 44, mobil: 90 87 43 88

Regionskontor for kommunane:

Hyllestad, Fjaler, Gulen, Solund

Hyllestad kommune, 6957 Hyllestad

Tlf. regionskontoret; 57 78 85 47

Tlf. Aud Marit Nyland Eide, 57 61 26 46

- evt. mobiltlf. 99 23 52 16

Tlf. Torill Nordstrand, 57 61 26 47;

- evt. mobiltlf. 47 65 50 93

- om rådmannen har kjennskap til om kommunen er eksponert for feil eller manglar som skuldst mislegheiter som kan knytast til *relasjonar til nærståande partar* og transaksjonar med desse:
 - *kva er identiteten til kommunen sine nærståande partar og kva eventuelle endringar som har vore det siste året*
 - *kva slags relasjonar kommunen har til desse nærståande parter, og*
 - *korvidt kommunen har gjennomført transaksjonar med desse og i tilfelle ja, kva slags transaksjonar, og kva som var føremålet med transaksjonane*

Vi håper De kan gje oss nokre kommentarar til ovannemnde, og tør be om at rådmannen sitt svar tilbake til oss kan ligge føre innan 10. februar 2015.

Florø, 20. januar 2015

Med helsing

Terje Førde
Dagleg leiar/Revisjonsjef
Dagleg leiar Revisjonsjef

Asgeir Tveit
Kommunerevisor 1
KRYSS Revisjon
Kommunerevisjonen i
Ytre Sogn og Sunnfjord

Gaular kommune
v/Rådmannen

6973 Sande i Sfj.

kopi: ordføreren
kontrollutvalet
rekneskapssjefen

Dykkar ref.:

Vår ref.:

\årsavslutning2014/tf-at

Arkivkode:

216

Journalnr.:

006 / 2015

Dokumentdato:

20. januar 2015

UTTALE FRÅ LEIINGA - GAULAR KOMMUNE, ÅRSREKNESKAPEN FOR 2014

Revisjon etter kommunelova sine bestemmelsar skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk, jf. koml.§ 78 med tilhøyrande forskrift. Revisjon etter god kommunal revisjonsskikk skal følgje internasjonale revisjonsstandardar (ISA-er), fastsatt av International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB).

Vi viser òg til bestemmelsen i kommunelova § 23, som tydeleggjer administrasjonssjefen sitt ansvar for å føre kontroll med kommunen si verksemd. I tråd med allment aksepterte leiingsprinsipp vil ein leiar av ei verksemd måtte etablere rutinar og system for å sikre at verksemda når dei mål som er satt, samt ei forsvarleg formueforvaltning. Revisor skal som kjent om nødvendig skriftleg påpeike feil og manglar ved organisering av den økonomiske internkontrollen i kommunen.

Det følgjer av *ISA 580 – Skriftlege uttalelser*, at revisor må innhente føremålstenlege uttaler frå leiinga. Det må innhentast skriftlege uttaler om at leiinga meiner å ha oppfylt sitt ansvar for utarbeidinga av rekneskapen og for fullstendigheita av informasjonen som er lagt fram for revisor, samt for å underbygge anna revisjonsbevis. Vidare følgjer det av *ISA 240 – Revisors oppgåver med og plikt til å vurdere misleghald ved revisjon av rekneskaper*, at revisor må innhente skriftlege uttaler frå leiinga om sentrale spørsmål og vurderingar i forhold til misleghald. (vi sender eige brev kring dette årleg). Etter *ISA 560 – Hendelser etter balansedagen*, har revisor også plikt til å vurdere hendingar etter utløpet av rekneskapsåret.

Dette er bakgrunnen til at vi har funne det riktig å be om ei særskilt skriftleg uttale frå kommunen si ansvarlege administrative leiing om at dei meiner å ha oppfylt sitt ansvar for utarbeiding av rekneskapen og at den, så langt leiinga kjenner til, inneheld dei opplysningar som vert krevd etter lov og god kommunal rekneskapsskikk. Vedlagt følgjer eksempel på ei slik erklæring vedkomande rekneskapen for 2014. Saman med ei oppsummering av eventuelle feil i rekneskapen som revisor har påvist og som seinare ikkje er retta, meiner revisjonen at uttalen vil vere dekkande.

Vi håpar og at kommunen si leiinga vil finne erklæringa hensiktsmessig. De må sjølvsagt formulere eit slikt brev til oss slik de sjølv vil. Med visning til punktet om hendingar etter utløpet av rekneskapsåret, er det naturleg at erklæringa dekker tidsrommet fram til og med 15. mars, då vi etter oppsett plan skal

Regionskontor for kommunane:

Flora, Bremanger

Flora kommune, Strandgt. 43, 2. etg., 6900 Flora

Tlf. Terje Førde: 57 61 26 40 eller

57 61 26 41, evt. mobiltlf. 99 22 92 27

Tlf. Trine Vokuhl, 57 61 26 48;

- evt. mobiltlf. 91 74 20 35

Hovudkontor/regionskontor for kommunane:

Førde, Jølster, Naustdal, Gaular, Askvoll

Førde kommune, Rådhuset, Hafstad 28, 6800 Førde

Postboks 487, 6802 Førde. Tlf. Terje Førde, 57 61 26 41

Tlf. Charles Litsheim, 57 61 26 42, mobil. 91 33 30 46

Tlf. Stig Årdal, 57 61 26 45, mobil: 90 52 48 55

Tlf. Kari Sygna, 57 61 26 43, mobil: 97 98 13 22

Tlf. Asgeir Tveit, 57 61 26 44, mobil: 90 87 43 88

Regionskontor for kommunane:

Hyllestad, Fjaler, Gulen, Solund

Hyllestad kommune, 6957 Hyllestad

Tlf. regionskontoret; 57 78 85 47

Tlf. Aud Marit Nyland Eide, 57 61 26 46

- evt. mobiltlf. 99 23 52 16

Tlf. Torill Nordstrand, 57 61 26 47;

- evt. mobiltlf. 47 65 50 93

avgje vår revisjonsberetning. Vi tillet oss derfor å be om at uttalen frå leiinga i utfylt og underskriven stand blir sendt til oss innan nemnde dato.

I samband med rekneskapsavslutninga minner vi og om at dei grunnleggjande samanhengane i rekneskapskapen må vere tilstades og at kretsløp og andre sentrale samanhengar og avstemmingar skal vere gjennomført. Alle avstemmingar skal vere dokumenterte.

Revisjonen er kjend med at kommunen har tinga NKRF si regnskapsmappe (CD-mappe, elektronisk versjon 2014, som inneheld mellom anna dei nødvendige avstemmingane. Vi oppmodar om at denne vert nytta i årsavslutninga for 2014. Merk også at med referanse til Lov om bokføring (bokføringslova) § 11, så skal det føreligge dokumentasjon for balansepostar.

Vi syner mellom anna til at det må føreligge dokumentasjon for at bokførte bundne fondsavsetningar settar krava for å vere bundne fond. Det er også vår oppfatning at saldo for ubrukne lånemidlar bør gjennomgåast og vurderast i samband med nye låneopptak.

Vi syner òg til Kommunal Rekneskapsstandard (KRS) nr. 4 som omhandlar skille mellom drift og investering.

Vi minner elles om dei krav som er stilt til kommunen si årsmelding/årsrapport (rekneskapsforskrifta § 10) og til dei notekrav som er stilt til rekneskapspresentasjon. Forskriftene sin frist for levering av årsmelding/årsrapporten for 2014 er 31. mars 2015.

Det kan oppstå situasjonar der administrasjonen sjølv eller revisor finn feil og manglar i den avlagde rekneskapskapen, som ein i samråd med revisor velger å retta opp. Dersom det av ulike årsaker blir føreteke endringar i rekneskapskapen etter at den er oversendt til revisor, skal det framleggast nytt rekneskap, med ny dato påført (bør vere som tillegg til opprinneleg dato) og nye underskrifter.

Vi vil minne kommunane om at revisor etter det nye regelregimet er forplikta til å skrive negativ revisjonsberetning den 15.04.15, dersom rekneskap og årsmelding/årsrapport ikkje ligg føre innan forskriftsfristane. Merk også at dersom årsrekneskapskapen er levert/datert etter 15.02. forpliktar det revisor å presisere dette i revisjonsberetninga.

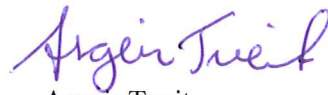
Vi ser fram til eit konstruktivt samarbeid i det føreståande arbeidet med årsoppgjeret for 2014, og vonar administrasjonen legg opp rutinar som sikrar at økonomibestemmelsane og dei fristar som er sett, skal kunne overhaldast.

Vi ønskjer administrasjonen lukke til med det føreståande rekneskapsarbeidet kring årsoppgjeret for 2014.

Florø, 20. januar 2015

Med helsing

Terje Førde
Dagleg leiar/Revisjonssjef

Asgeir Tveit
Kommunerevisor 1

KRYSS Revisjon
Kommunerevisjonen i
Ytre Sogn og Sunnfjord

Vedlegg:

Eksempel på uttale frå leiinga/fullstendigheitserklæring til årsrekneskapskapen for 2014

Vedlegg**Eksempel/mal for uttale frå leiinga / fullstendigheitserklæring til årsrekneskapen 2014**

Til
 Kommunerevisjonen i Ytre Sogn og Sunnfjord,
 KRYSS Revisjon, Postboks 487,
 6802 Førde

**UTTALE FRÅ LEIINGA VEDKOMANDE ÅRSREKNESKAPEN TIL
 GAULAR KOMMUNE FOR 2014 – FULLSTENDIGHEITSERKLÆRING.**

Dette brevet vert sendt i samband med dykkar revisjon av rekneskapen til Gaular kommune for året som vart avslutta 31. desember 2014, med det føremål å kunne konkludere om korvidt rekneskapen i det alt vesentlege gjev ei dekkande framstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk.

Vi stadfestar etter beste evne og overtyding at:

Rekneskap og budsjett

- Vi har oppfylt vårt ansvar for å syte for at kommunen sin rekneskap og økonomi forvaltning er gjenstand for betryggande kontroll, herunder slik intern kontroll som vi finn naudsynt for å muliggjere utarbeiding av ein rekneskap som ikkje inneheld vesentlig feilinformasjon, verken som følgje av misleghald eller feil. Vi har oppfylt vårt ansvar vedkomande utarbeiding av rekneskapen i samsvar med kommunelova og forskrift om årsrekneskap og årsberetning (for kommuner og fylkskommuner), og meiner at rekneskapen gjev ei dekkande framstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk.
- Viktige forutsetningar som er nytta av oss ved utarbeidinga av rekneskapsestimat, herunder rekneskapestimat målt til verkeleg verdi, er rimelege.
- Alle hendingar etter utløpet av rekneskapsåret som iflg god kommunal rekneskapsskikk medfører korrigering eller omtale, er korrigert og omtalt.
- Vi meiner at verknaden av ikkje korrigert feilinformasjon er uvesentleg, både enkeltvis og samla for rekneskapsåret. Ei liste over ikkje korrigert feilinformasjon følgjer som vedlegg.
- Vi kjenner ikkje til at det ved utgangen av året ligg føre rettslege tvistar som kan medføre vesentlege forpliktelsar for kommunen utover det som går fram av rekneskapen.
- Alle budsjettendringar gjennom året er registrert og inkludert i regulert budsjett.
- Dei disposisjonar som ligg til grunn for rekneskapen, er i samsvar med budsjettvedtak.

Opplysningar som er gjevne:

- Vi har gjeve revisor:
 Tilgang til alle opplysningar, som vi har kjennskap til, som er relevante for utarbeidinga av årsrekneskapen

Tilleggsopplysningar som revisor har bedt om frå oss for revisjonsføremål, og ubegrensa tilgang til personar i kommunen som det etter revisor si vurdering er nødvendig å innhente revisjonsbevis frå.

- Alle transaksjonar er registrert og reflektert i rekneskapen.
- Vi har gjeve revisor opplysningar om resultat av vår vurdering av risikoen for at rekneskapen kan innehalde vesentleg feilinformasjon som følge av misleghald. (vi viser til eige brev frå revisor og vårt svarbrev)
- Vi har gjeve revisor opplysningar om alle kjende tilfelle av manglande etterleving eller mistanke om manglande etterleving av lover og forskrifter som kan ha betydning for utarbeidinga av rekneskapen.
- Vi har gjeve revisor opplysningar om identiteten til kommunen sine nærstående partar og alle forhold til nærstående parter og transaksjonar med desse som vi er kjende med.
- Vi har rekneskapsført eller opplyst om alle forpliktelser, både aktuelle og latente, og har i note til årsrekneskapen gjeve opplysning om kommun sine garantiansvar.
- ((ta eventuelt inn andre aktuelle kulepunkt ved behov))

Eventuelle kommentarar til kulepunkta over (evt henvisningar til kommentarar i særskilt vedlegg

Stad, dato

(Administrasjonssjef/rådmann)

(Økonomiansvarleg/rekneskapssjef)

SEKOM-sekretariat

Saksgang Gaular kontrollutval	Møtedato 05.02.2015	Saksnr 003/15
---	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Arnar Helgheim	Arkiv: FE-210, Komnr-1430	Arkivsaknr.: 15/62
---	-------------------------------------	------------------------------

Uavhengighetserklæring frå oppdragsansvarleg revisor

Vedlegg:

Tilråding frå SEKOM-sekretariat:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).

Kontrollutvalet tek oppdragsansvarleg revisor si eiga vurdering av uavhengighet datert 20.1.15 til orientering.

...

Saksutgreiing:

Sitat frå Forskrift om revisjon av 15.06.2004 § 15:

Den som foretar revisjon skal løpende vurdere sin uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Den vedlagde erklæringa frå oppdragsansvarleg revisor i KRYSS Revisjon, Terje Førde er svar på kravet i forskrifta. Som det går fram av brevet, gjer andre revisorar tilsvarande vurdering som er dokumentert i selskapet.

Oppdragsansvarleg revisor har vurdert sin ubundenskap med utgangspunkt i dei objektivitetskrav som kjem til uttrykk i Kommuneloven § 79 og Forskrift om revisjon §§ 13 og 14.

*Kontrollutvalet
i Gaular kommune*

Dykkar ref.:	Vår ref.:	Arkivkode:	Journalnr.:	Dokumentdato:
	Revplan 2015\	216&30	005 / 2015	20. januar 2015
	Erklæring2015Gaular/tf			

VURDERING AV UAVHENGIGHEIT 1430 GAULAR KOMMUNE

Innleiing:

Gaular kommune sin revisor er *Kommunerevisjonen i Ytre Sogn og Sunnfjord*; etablert som eit interkommunalt revisjonssamarbeid, organisert etter Kommuneleova § 27, med tilhøyrande samarbeidsavtale og vedtekter. I det daglege nyttar ein forkortinga KRYSS Revisjon. I følgje forskrift om revisjon av 15.06.2004, § 15, skal oppdragsansvarleg revisor minimum kvart år avgje ei skriftleg eigenvurdering av sin uavhengigheit til kommunen sitt Kontrollutval.

Krav til uavhengigheit og objektivitet gjeld også for revisor sine medarbeidarar, men det er kun *oppdragsansvarlege* revisorar som *plikter* å legge fram ei skriftleg vurdering for Kontrollutvalet. I KRYSS Revisjon sine revisjonsplanar vil vurdering av uavhengigheita til kvar einskild revisor i kommunen sitt revisjonsteam, inngå som eit eige punkt i revisjonsplanen. Oppdragsansvarleg revisor, og dei øvrige revisorar som har befatning med oppdraget, vil ha utarbeida sine særskilde, skriftlege eigenvurderingar, og desse vil ligge som dokumentasjon i planverket og er til eikvar tid gjenstand for ettersyn og kvalitetskontroll frå overordna myndigheit for vårt arbeide.

Både Kommuneleova (§ 79) og Forskrift om revisjon (kap. 6) stiller krav til revisor sin uavhengigheit. Krava er nærare beskrivne nedanfor.

Lova og forskriftene sine krav til uavhengigheit:

I flg. Kommuneleova § 79 og § 13 i forskrift om revisjon kan den som gjennomfører revisjonsarbeid ikkje:

1. vere tilsett i andre stillingar i kommunen eller i verksemd som kommunen deltek i
2. vere medlem av styrande organ i verksemd som kommunen deltek i
3. delta i, eller ha funksjonar i annan verksemd, når dette kan føre til at vedkomande sine interesser kjem i konflikt med interessene til oppdragsgjevar, eller på annan måte er eigna til å svekke tilliten til den som føretek revisjon
4. ha nærstående (ektefelle, sambuar, nære slektningar) som har slik tilknytning til den reviderte at det kan svekke revisor si uavhengigheit og objektivitet.

Regionskontor for kommunane:

Flora, Bremanger
Flora kommune, Strandgt. 43, 2. etg., 6900 Flora
Tlf. Terje Førde: 57 61 26 40 eller
57 61 26 41, evt. mobiltlf. 99 22 92 27
Tlf. Trine Vokuhl, 57 61 26 48;
- evt. mobiltlf. 91 74 20 35

Hovudkontor/regionskontor for kommunane:

Førde, Jølster, Naustdal, Gaular, Askvoll
Førde kommune, Rådhuset, Hafstadv 28, 6800 Førde
Postboks 487, 6802 Førde. Tlf. Terje Førde, 57 61 26 41
Tlf. Charles Litsheim, 57 61 26 42, mobil. 91 33 30 46
Tlf. Stig Årdal, 57 61 26 45, mobil: 90 52 48 55
Tlf. Kari Sygna, 57 61 26 43, mobil: 97 98 13 22
Tlf. Asgeir Tveit, 57 61 26 44, mobil: 90 87 43 88

Regionskontor for kommunane:

Hyllestad, Fjaler, Gulen, Solund
Hyllestad kommune, 6957 Hyllestad
Tlf. regionskontoret: 57 78 85 47
Tlf. Aud Marit Nyland Eide, 57 61 26 46
- evt. mobiltlf. 99 23 52 16
Tlf. Torill Nordstrand, 57 61 26 47;
- evt. mobiltlf. 47 65 50 93

I tillegg stiller lova, § 79, og revisjonsforskrifta, § 14, følgjande begrensningar:

5. revisor kan ikkje utføre rådgjevingstenester eller andre tenester der dette er eigna til å påverke eller reise tvil om revisor sin uavhengigheit og objektivitet
6. revisor kan ikkje yte tenester som høyrer inn under den revisjonspliktige (dvs. den reviderte; - kommunen, føretaket, særbedrifta, verksemda) sine egne leiaroppgåver og/eller kontrolloppgåver
7. revisor kan ikkje opptre som fullmektig for den revisjonspliktige; - unnateke ved bistand i skattesaker, m.v., etter domstollova
8. det må ikkje ligge føre andre særeigne forhold som er eigna til å svekke tilliten til revisor sin uavhengigheit og objektivitet ved gjennomføringa av revisjonsoppgåvene

Revisor sin eigenvurdering av punkta ovanfor:

Pkt. 1: Tilsettingsforhold	<i>Underteikna har ikkje tilsettingsforhold i andre stillingar enn i Kommunerevisjonen i Ytre Sogn og Sunnfjord (KRYSS Revisjon).</i>
Pkt. 2: Medlem i styrande organ	<i>Underteikna er ikkje medlem av styrande organ i noko verksemd som kommunen tek del i.</i>
Pkt. 3: Delta eller inneha funksjonar i annan verksemd, som kan føre til interessekonflikt eller svekke tillit	<i>Underteikna deltek ikkje i, eller innehar funksjonar i anna verksemd, som kan føre til interessekonflikt eller svekke tillit til rolla som revisor.</i>
Pkt. 4: Nærstående	<i>Underteikna har ikkje nærstående som har tilknytning til kommunen, som har betydning for min uavhengigheit og objektivitet.</i>
Pkt. 5: Rådgjevingstenester eller andre tenester som er eigna til å påverke revisor sin habilitet	<i>Underteikna stadfestar at det for tida ikkje vert ytt rådgjevingstenester eller andre tenester overfor kommunen som kjem i konflikt med denne bestemmelsen.</i> <i>Før slike tenester vert utført av KRYSS Revisjon, blir det gjort ei vurdering av rådgjevinga eller tenesta sin art i forhold til revisor sin uavhengigheit og objektivitet. Dersom vurderinga konkluderer med at utøvinga av slik teneste kjem i konflikt med bestemmelsane i forskrifta § 14, skal revisor ikkje utføre tenesta. Kvart einskild tilfelle må vurderast særskilt.</i> <i>Revisor besvarer daglege spørsmål og henvendelsar som er å betrakte som veiledning og bistand i det løpande forvaltningsarbeidet i kommunen, og ikke revisjon. Ordlyden i paragrafen seier at også slike veiledningar må skje med varsemd og på ein måte som ikkje bind opp revisor sine seinare revisjons- og kontrollvurderingar.</i> <i>I eit kvart forvaltningsrevisjonsprosjekt vert det innteke eit eige avsnitt der vi konkret vurderer vår uavhengigheitsaspekt for KRYSS Revisjon som selskap, og for den/dei medarbeidarar som faktisk og reelt vert involvert i gjennomføringa av forvaltningsrevisjonsprosjektet.</i>

Pkt. 6: Tenester under kommunen sine egne leiaroppgåver og kontroll-oppgåver (intern kontroll, m.v.)	<i>Underteikna stadfester at det for tida ikkje vert ytt tenester overfor kommunen som høyrer inn under kommunen sine egne leiaroppgåver og kontrolloppgåver.</i>
Pkt. 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Underteikna stadfester at korkje revisor eller KRYSS Revisjon for tida opptrer som fullmektig for Gaular kommune.</i>
Pkt. 8: Andre særegne forhold	<i>Underteikna kjenner ikkje til andre særegne forhold som er eigna til å svekke tilliten til min uavhengigheit og objektivitet overfor oppdraget Gaular kommune.</i>

Revisjonssjef forvaltning, *Charles Litsheim*, forvaltningsrevisor *Stig Årdal* og operasjonell/utøvande finansiell revisor overfor Gaular kommune, *Asgeir Tveit*, avgjev særskilde uavhengigheitserklæringar for 2015. Desse er oppbevart som dokumentasjon hos oss, som vedlegg til denne erklæring.

Praksis er ein årleg gjennomgang og internvurderingar av alle forhold som knytter seg til eit-kvart oppdrag som sorterer inn under kommunen. Praksis er også at desse dokumenta er undergjeve *ekstern kvalitetskontroll frå ekstern kontrollmyndigheit*. Lovkravet og praksis er også at oppdragsansvarleg sin årlege uavhengigheitserklæring blir lagt fram for Kontrollutvalet og Kommunestyret.

Erklæringane for 2015 avløysar erklæringane gjeve for driftsåret 2014, og vert med dette lagt fram for oppdraget/kommunen og i samsvar med revisjonsforskriftene for kommunal revisjon, § 15.

Førde, den 20. januar 2015

 Kommunerevisjonen
 Ytre Soga og Sunnfjord
 6801 Førde
 Terje Førde
 Dagleg leiar/Revisjonssjef
 Kommunerevisjonen i
 Ytre Soga og Sunnfjord

Kopi:

Kommunestyret i Gauler

Gaular kommune v/Rådmannen

Gaular kommune v/Ordføraren

SEKOM-sekretariat

Saksgang Gaular kontrollutval	Møtedato 05.02.2015	Saksnr 004/15
---	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Arnar Helgheim	Arkiv: FE-033, Komnr-1430	Arkivsaknr.: 14/306
---	-------------------------------------	-------------------------------

Reglement for kontrollutvalet med reglement for høyring

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
12.11.2014	Framlegg til reglement for Gaular kontrollutval	822
27.01.2015	Framlegg til reglement for høyring i kontrollutvalet	1411

Tilråding frå SEKOM-sekretariat:

(Saka går vidare til kommunestyret).

1. Framlegg til reglement for kontrollutvalet datert 27.1.15, vert vedteke.
2. Framlegg til reglement for høyringar i kontrollutvalet datert 27.1.15, vert vedteke.

...

Saksutgreiing:

Vi viser til saksutgreiing og handsaming i kontrollutvalet 28. november 2014. Her er møtehandsaminga med vedtak og utgreiing (kursiv):

Handsaming i Gaular kontrollutval 28.11.2014:

Framlegg i møtet:

Kontrollutvalet ber sekretariatet legge fram sak til neste møte med reglement for kontrollutvalet og reglement for høyring i same sak. Utvalet ønskjer framlegg til ein paragraf om teieplikt.

Framlegg i møtet vart samrøystes vedteke.

Saksutgreiing

SEKOM-sekretariat held på med ajourføring av reglement for kontrollutval i dei 15 kommunane som vi yter tenester for. Vi tek sikte på at alle utvala skal ha oppdaterte reglement før valet hausten 2015.

For Gaular sin del, har verken sekretariatet eller administrasjonen funne tidlegare reglement i våre papir. Det har i alle høve vore endringar mellom anna i kommunelova dei seinaste åra slik at også dei reglementa som er eldre enn ca 3 år bør reviderast.

Sekretariatet rår til at det vert vedteke reglement for Gaular kontrollutval etter same mal som dei fleste andre utvala i dette området. Ved å følgje [denne lenka](#), finn de oversikt over reglement i «SEKOM-kommunane».

Framlegget til reglement er først og fremst ei formalisering av det som pr i dag er arbeids- og ansvarsområde.

Tilleggsutgreiing til møte 5.2.15:

Som det går fram av vedtaket den 28.11.14, var det to moment utvalet ønskte å ta inn i saka:

- Reglement for høyring
- Paragraf om teieplikt

Reglement for høyring

Sekretariatet legg ved framlegg til reglement for høyring. Dette er likelydande med framlegg som Naustdal kontrollutval har tilrådd til kommunestyret der. Reglementet er ei omsetjing til nynorsk av det reglementet som Forum for kontroll og tilsyn (FKT) har utarbeidd.

Vi reknar ikkje med at høyring vert mykje brukt. Dette er ein reiskap som berre er aktuell i få saker og sekretariatet reknar med at det vil gå mange år og truleg valperiodar mellom kvar gong det vert nytta. Likevel, ser vi det som nyttig å ha eit slikt reglement klart til bruk dersom det dukkar opp ei sak der høyring er ein aktuell framgangsmåte.

Paragraf om teieplikt

Når det gjeld teieplikt, så har sekretariatet lagt til ein ny paragraf i det oppdaterte framlegget til reglement for kontrollutvalet som no er lagt ved:

§ 8 Teieplikt

Når ei sak vert handsama i lukka møte, har alle som er til stades teieplikt om drøftingane og om vedtak som vert gjort i saka, i den grad det er lovfesta teieplikt knytt til innhaldet i den konkrete saka.

Dersom møtet vert lukka med heimel i Kommunalova § 31, nr 2, er det såleis teieplikt (både etter lova og etter reglementet).

Dato: 27.01.2015
Vår referanse: 14/700
Arkiv: FE-033, Komnr-1430

Framlegg til reglement for Gaular kontrollutval

Lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommunar og kommunar (Kommunelova) i tillegg til "Forskrift om revisjon" og "Forskrift om kontrollutval" fastsett av kommunaldepartementet den 15. juni 2004 med heimel i nemnde lov er bindande og gjeld i sin heilskap.

§ 1 Kontrollutvalet sitt føremål

Kontrollutvalet skal føre tilsyn med den kommunale forvaltninga på vegne av kommunestyret, irekna å sjå til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning.

Utvalet skal gjennom sitt arbeid sørge for at innbyggjarane og andre interessentar har tillit til kommunen, og at kommunen leverer sine tenester og utfører sitt mynde effektivt og målretta i samsvar med lov, forskrift og andre reglar samt kommunestyret sine føresetnader og vedtak. Utvalet skal vere eit kompetent, uavhengig, objektivt og synleg organ med høg integritet.

Det er berre kommunestyret som kan pålegge kontrollutvalet oppgåver utanom dei oppgåvene som er lovfesta.

§ 2 Val – samansetjing

Kontrollutvalet skal ha 5 medlemar. Det skal veljast minst 5 varamedlemar. Minst ein av medlemane skal veljast blant kommunestyret sine medlemar. Dei andre medlemane vert valde på fritt grunnlag.

Leiar og nestleiar vert valde på fritt grunnlag.

Leiaren bør veljast frå eit av partia/gruppene i kommunestyret som ikkje har ordførar.

Kontrollutvalet skal veljast som første utval etter val av formannskap, ordførar og varaordførar jf kommunelova § 17.

Ved val av medlemar og varamedlemar skal omsynet til representativitet i kommunestyret særleg ivaretakast. Det bør vidare leggjast vekt på å få medlemar og varamedlemar med god erfaring frå arbeidet som folkevald. Om mogeleg bør omsynet til kontinuitet blant medlemane i kontrollutvalet ha merksemd ved valet.

Utelukka frå val er ordførar, varaordførar, medlem og varamedlem av formannskapet, medlem av kommunal nemnd/utval med mynde til å ta avgjersle på kommunen sine vegne og tilsette i kommunen. Det same gjeld den som leiar eller har leiande stilling i, eller er medlem av styret eller

bedriftsforsamling for eit selskap mv. som kan vere gjenstand for selskapskontroll, jf kommunelova § 77 nr. 5.

Utover dette gjeld kommunelova sine reglar om val av faste utval.

Valretten ligg til kommunestyret.

§ 3 Kontrollutvalet sine oppgåver - Arbeidsområde og saksgang

Kontrollutvalet sine oppgåver er gitt i kommunelova kap. 12 forskrift om kontrollutval og forskrift om revisjon. Kommunestyret kan be utvalet utføre særskilte tilsynsoppgåver på sine vegne.

Kontrollutvalet skal i følgje kommunelova sørge for at følgjande oppgåver vert utført:

- Rekneskapsrevisjon, sjå til at rekneskapa vert revidert på ein trygg måte, gje uttale til årsrekneskapa for kommunen og sjå til at revisor og kommunestyret sine merknader vert fylgt opp.
- Forvaltningsrevisjon, som er systematiske vurderingar av kommunen sin økonomi, produktivitet, måloppnåing og verknader ut frå kommunestyret sine vedtak og føresetnader. Kontrollutvalet skal utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, som skal leggjast fram for kommunestyret. Utvalet skal rapportere resultata av gjennomførte forvaltningsrevisjonar til kommunestyret.
- Selskapskontroll, som inneber å føre kontroll med forvaltninga av kommunen sine interesser i selskap. Kontrollutvalet utarbeider plan for selskapskontroll. Vidare skal utvalet sørge for å få gjennomført selskapskontrollar i samsvar med planen, og rapporterer til kommunestyret om gjennomførte selskapskontrollar.
- Granskingar eller undersøkingar. Kontrollutvalet kan på eige initiativ eller etter vedtak i kommunestyret foreta granskingar eller undersøkingar av kommunen si verksemd.

Kontrollutvalet skal, innan utgangen av året etter nytt utval er på plass, legge fram Plan for forvaltningsrevisjon og Plan for selskapskontroll til kommunestyret. Det er kommunestyret som vedtek desse planane.

Kontrollutvalet skal vedta årsmelding for eiga verksemd. Årsmeldinga vert lagt fram for kommunestyret.

Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalet har eit ressursgrunnlag som er tilpassa utvalet sine oppgåver og ansvarsområde. Kontrollutvalet gir tilråding om budsjett for drift av kontrollutvalet. Denne tilrådinga vert av formannskapet vurdert innarbeidd i formannskapet sitt samla framlegg til budsjett. Tilrådinga frå kontrollutvalet skal følgje budsjettsaka til kommunestyret.

Kontrollutvalet har fullmakt til å omfordele budsjettet mellom tenester/ansvar.

§ 4 Møte og sakshandsaming i kontrollutvalet – Saksgang

Ordinære møte vert avvikla i samsvar med fastsett møteplan for kontrollutvalet. Kontrollutvalet sine møte er opne. Lukking av møta må skje etter gjeldande lovverk.

Møteinnkalling vert sendt ut ei veke før møte til medlemmane i utvalet, med kopi til ordførar, rådmann, revisor og varamedlemar.

Møta vert i utgangspunktet avvikla på kommunehuset, men kan leggest til andre stader når kontrollutvalet finn dette formålstenleg.

Kontrollutvalet gjer alle sine vedtak i møte. Det vert ført protokoll frå møta i utvalet. Protokollen vert godkjent i møtet. Protokollen vert sendt utvalsmedlemene, varamedlemene, revisor, ordførar og rådmann i etterkant av møta på e-post. Protokollen vert lagt ut på heimesida til kommunen og sekretariatet.

Melding om vedtak i kontrollutvalet vert sendt til rett instans i etterkant av møta.

Utvalet kan avvikle ekstraordinære møte når det er behov for det. Leiaren tek avgjerd om ekstraordinært møte skal gjennomførast.

Innkalling til ekstraordinære møte kan skje med kortare, men høveleg varsel enn for ordinære møte.

I særlege tilfelle kan utvalet gjennomføre kontrollutvalsmøtet som videokonferanse , telefonmøte eller på liknande måte, men det må sikrast at sakene får ein forsvarleg handsaming og at omsynet til ope møte kan ivaretakast.

Rådmannen eller tilsett i kommunen kan kallast inn til møte i kontrollutvalet for å svare på spørsmål om faktiske forhold eller klargjere eit saksforhold. Rådmannen skal alltid orienterast dersom tilsette vert kalla inn til utvalet.

Kontrollutvalet eller einskildmedlemar av utvalet kan delta i andre møte, studiereiser, synfaringar, konferansar og samlingar m.v som eit ledd i tilsynsansvaret, og få dekning av tapt arbeidsforteneste, reiseutgifter m.v etter kommunen sine reglar for slik deltaking. Kontrollutvalet fastset sjølv omfanget innanfor eige budsjett.

§ 5 Møte- og talerett

Ordførar har møte- og talerett i kontrollutvalet.

Ansvarleg revisor, eller den han peikar ut, har møte- og talerett i kontrollutvalet.

Kontrollutvalsleiar og nestleiar i kontrollutvalet har møte- og talerett i kommunestyret i samband med handsaming av saker lagt fram av kontrollutvalet.

Kontrollutvalet har høve til å møte i representantskapsmøte og generalforsamlingar til selskap som er 100% kommunalt eigde og som kommunen eig eller er medeigar i. Kontrollutvalet har ikkje talerett i desse møta.

§ 6 Sekretariat

Kontrollutvalet skal ha ei eiga sekretariatsordning som er tilpassa utvalet sitt behov. Sekretariatet skal ha kompetanse til å støtte kontrollutvalet på alle funksjonsområda til utvalet.

Sekretariatsfunksjonen kan ikkje leggest til kommunen sin administrasjon. Den som utfører revisjonsoppgåver for kommunen kan ikkje utøve sekretariatsfunksjon for kontrollutvalet. Det same gjeld medlemmar av kontrollutvalet eller kommunestyret.

Tilsette i sekretariatet skal vere uavhengig av administrasjonen i kommunen og uavhengig til kommunen sine revisorar.

Kommunestyret fastset kva sekretariatsordning kontrollutvalet skal ha etter tilråding frå kontrollutvalet.

Sekretariatet sine oppgåver

Sekretariatet skal sjå til at dei saker som skal handsamast av kontrollutvalet er forsvarleg utgreidd og gjev tilråding til utvalet i sakene.

Sekretariatet sørgjer for at innkalling og føring av møtebok i samband med møta i kontrollutvalet.

Sekretariatet skal sjå til at kontrollutvalet sine vedtak, og kommunestyret sine vedtak i saker som kontrollutvalet fremjar for kommunestyret, vert effektuerte.

Sekretariatet skal følgje opp at saker som gjeld kontrollutvalet sitt ansvar og sine oppgåver etter lov og forskrift vert ivareteke og forsvarleg løyste. Kontrollutvalet kan leggje andre arbeidsoppgåver til sekretariatet i den grad lov eller forskrift ikkje er til hinder for dette.

Sekretariatet har fullmakt til å ta avgjerd i samråd med leiar i saker som er kurante der det haster med ei avgjerd med melding til utvalet i neste møte.

Sekretariatet kan, i samråd med leiar, tinge ekstraordinære kontrollhandlingar når det haster å få sett i gang kontrollen.

Sekretariatet kan, i samråd med leiar, kalle inn til ekstraordinært møte i kontrollutvalet når dette er naudsynt.

§ 7 Revisjon

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning.

Kontrollutvalet kan evaluere revisjonsordninga og tilpasse denne til lovmessige krav og kommunestyret sitt tilsynsbehov.

Kontrollutvalet legg opp til revisjonsordning tilpassa kommunestyret sitt tilsynsbehov. Kommunestyret vedtek revisjonsordning og val av revisor etter tilråding frå kontrollutvalet.

§ 8 Teieplikt

Når ei sak vert handsama i lukka møte, har alle som er til stades teieplikt om

drøftingane og om vedtak som vert gjort i saka, i den grad det er lovfesta teieplikt knytt

til innhaldet i den konkrete saka.

Dette framlegget er ei omsetjing frå bokmål til nynorsk av reglement som ligg i Forum for kontroll og tilsyn (FKT) sin «Veileder for høyringer i kontrollutvalgene». Ved sidan av omsetjing, er det gjort små endringar. [Sjå FKT sine nettsider.](#)

Dato: 27.01.2015
Vår referanse: 15/180
Arkiv: FE-033, Komnr-1430

Framlegg til reglement for høyring i kontrollutvalet

§ 1. Verkeområde og føremål

1. Kontrollutvalet kan halde høyringar innan sitt ansvarsområde. Med høyring vert meint eit møte i kontrollutvalet der ein mottar munnlege forklaringar frå personar som er bedne om å møte for å få belyst ei spesiell sak eller eit saksområde.
2. Føremålet med reglementet er å sikre kontrollutvalet og kommunestyret sitt informasjonsbehov i kontrollsaker og ei god framdrift i høyringa, samtidig som omsynet til dei innkalla sin rettstryggleik vert ivareteken.
3. Kontrollutvalet sine høyringar skal haldast i tråd med dette reglementet.

§ 2. Førebuing av høyring

1. Kontrollutvalet kan med vanleg fleirtal bestemme at det skal haldast høyring i ei kontrollsak, og kven som skal kallast inn for å møte. Høyringa skal i utgangspunktet vere open, men kontrollutvalet kan likevel med vanleg fleirtal bestemme at heile eller deler av høyringa skal vere lukka. Avgjerda om heilt eller delvis å gjennomføre høyringa for lukka dører må grunngjevast med gyldig lovheimel.
2. Kontrollutvalet må klart definere føremålet med høyringa og kva utvalet ventar å oppnå. I tillegg bør kontrollutvalet ha ein forventning om kva lærdom som kan trekkast ut av høyringa kontra bruk av andre verkemiddel.
3. Før høyringa gjennomfører kontrollutvalet særskilde saksførebuaende møte. Kontrollutvalet bør gå gjennom dei problemstillingane som ein ønskjer å belyse, med sikte på å gjere utspørjinga mest mogeleg effektiv. Utvalet må også ta stilling til kor mykje bakgrunnsinformasjon som er naudsynt å innhente for gjennomføringa. Vidare bør det fastsetjast ein framdriftsplan for høyringa.
4. Under dei saksførebuaende møta bestemmer kontrollutvalet kven som skal veljast som hovudutspørjar under høyringa, jf § 4 tredje ledd. Kontrollutvalet kan i tillegg til hovudutspørjar, også velje fleire utspørjarar blant utvalet sine medleamar. Valet av hovudutspørjarar bør skje ut frå omsynet til å få saka allsidig belyst.

§ 3. Den innkalla si stilling

1. Rådmannen har møteplikt ved innkalling til høyring. Andre tilsette i kommunen kan kallast inn direkte for å møte i høyring. Rådmannen skal i slike tilfelle alltid varslast, og gjevast høve til å vere til stades. Spørsmål stillast direkte til den innkalla, men rådmannen skal gjevast høve til å supplere forklaringa om ønskjeleg.
2. Eksterne aktørar kan inviterast til å møte til høyring for å gje opplysningar.

3. Den som kallast inn / inviterast til å møte til høyring, skal varslast i så god tid som mogeleg. Innkallinga skal opplyse om den eller dei saker som kontrollutvalet ønskjer forklaring om. Kopi av dette reglement skal leggst ved. Det skal vidare opplysast om at høyringa skal vere open, og om at det skal skrivast referat. Dei som møter skal ha tilgang til kontrollutvalet sine saksdokument med mindre reglar om unnatak frå offentleg innsyn / teieplikt tilseier noko anna.
4. Dersom eit spørsmål ikkje kan svarast på utan å røpe opplysningar som er underlagt lovbestemt teieplikt, bør den innkalla gjere kontrollutvalet merksam på dette. Den innkalla kan be kontrollutvalet om å få forklare seg heilt eller delvis for lukka dører. Dersom eit slikt spørsmål kjem opp, skal kontrollutvalet avbryte høyringa, og handsame spørsmålet i lukka møte.
5. Den innkalla skal ha høve til å peike ut ein person som vedkomande møter saman med. Den innkalla har rett til å konferere med denne personen før svar på spørsmål. Dersom møteleiar gir høve til dette, kan også denne personen supplere forklaringa til den innkalla. Dersom den som møter saman med den innkalla krev honorar, må dekking av slike utgifter avklarast på førehand.

§ 4. Gjennomføring av høyringa

1. Kontrollutvalet sin leiar skal innleiingsvis orientere om temaet for høyringa og dei prosedyrar som gjeld. Leiaren ser til at spørsmåla held seg innanfor det tema som er oppgitt, og at den innkalla sin rettstryggleik vert ivareteken.
2. Før kontrollutvalet startar utspørjinga, skal den innkalla gjevast inntil 10 minutt til å gi sin versjon av saka. Leiaren kan utvide den innkalla si taletid i den grad det vert sett på som naudsynt for å opplyse saka.
3. Høyringa vert innleia med at den valde hovudutspørjar stiller sine spørsmål. Deretter får dei andre medlemene i kontrollutvalet ordet til spørsmål i den rekkefølge dei ber om dette. Etter at utspørjinga er ferdig, skal den innkalla gjevast høve til å gi ein kort sluttkommentar.
4. Meiningsutveksling mellom kontrollutvalet sine medlemar skal ikkje finne stad under høyringa. Medlemene skal heller ikkje kommentere dei svar som vert gjevne, anna enn der dette går inn som ein naturleg del av eit oppfølgingsspørsmål. Upassande eller fornærmande åtferd eller spørsmål er ikkje tillate. Dette skal påtalast av møteleiar.
5. Eit medlem av kontrollutvalet kan krevje at høyringa vert avbroten for at kontrollutvalet skal behandle den vidare framdrifta, inkludert framlegg om at høyringa skal avsluttast eller halde fram for lukka dører. Kontrollutvalet kan berre ta mot teiepliktbelagde opplysningar for lukka dører. Under open høyring må kontrollutvalet sine medlemar ikkje gjengi eller vise til opplysningar som er underlagt lov- eller instruksfesta teieplikt.

§ 5. Etterarbeid

1. Kontrollutvalet skal utarbeide rapport frå høyringa. Rådmannen skal gjevast høve til å uttale seg til rapporten, jf koml § 77 nr 6. Rådmannen sin uttale skal ligge ved rapporten.
2. Rapporten vert send over til kommunestyret for slutthandsaming, med innstilling frå kontrollutvalet.

SEKOM-sekretariat

Saksgang Gaular kontrollutval	Møtedato 05.02.2015	Saksnr 005/15
---	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Arnar Helgheim	Arkiv: FE-210, Komnr-1430	Arkivsaknr.: 15/13
---	-------------------------------------	------------------------------

Årsmelding 2014 - Gaular kontrollutval

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
06.01.2015	Årsmelding 2014 - Gaular kontrollutval	1210

Tilråding:

(Saka går vidare til kommunestyret).

Framlegg til årsmelding datert 6.1.14, vert godkjent.

...

Saksutgreiing:

Utkast til årsmelding 2014 frå kontrollutvalet til kommunestyret følgjer vedlagt.

Årsmeldinga er stila til kommunestyret og er eit ledd i rapporteringa, jfr. kommunelova § 77 pkt. 6, som seier at kontrollutvalet skal rapportere resultatet av sitt arbeid til kommunestyret.

Årsmeldinga inneheld opplysningar om medlemer i kontrollutvalet, kven som har vore sekretariat og revisor for kontrollutvalet, omtale av saker som har blitt handsama og sendt vidare til kommunestyret, orienteringar frå rådmannen med meir.

Utkast datert 6.1.15

Gaular kontrollutval

Årsmelding 2014

Kontrollutvalet si handsaming

Dato: 5.2.2015

Saksnummer:

Referanse: 15/31

Innleiing

Virkeområda til kontrollutvalet er fastsett i kommunelova § 77. Til denne paragrafen er det ei eiga forskrift: Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar. Kontrollutvalet skal føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltinga på vegner av kommunestyret og sjå til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning.

SEKOM-sekretariat har vore sekretariat for kontrollutvalet i 2014. KRYSS Revisjon har vore revisor både for rekneskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Eigenvurdering om uavhengigheit frå revisor vart handsama og teken til orientering i møte den 22. mai.

Medlemar

	Faste medlemar
1	Aud Lunde, leiar
2	Jarl Tyssekvam, nestleiar
3	Lars Egil Viken
4	Ivar Johan Aarberg
5	Laila Oppedal
	Varamedlemar
1	Terje Vallestad
2	Svein Heggebø
3	Karl Kristian Myrmel
4	Sylvia Hoff Brakestad
5	Unni Gjerland Lervik

Aud Lunde deltok på fagkonferanse i Forum for Kontroll og Tilsyn i Haugesund 3. og 4. juni 2014.

Møte og saker

Utvalet hadde 4 møte i 2014, og handsama 31 saker. I 2013, var det 5 møte og 34 saker.

Saker til kommunestyret

Desse sakene har gått vidare frå kontrollutvalet til kommunestyret:

Møtedato	Sak nr	Sakstittel
22.05.2014	11	Årsmelding 2013 - kontrollutvalet
	13	Årsrekneskapen 2013 - Gaular kommune
28.11.2014	29	Budsjett for drift av kontrollutval

Orienteringar frå rådmannen

Kontrollutvalet har fått orientering frå rådmannen i fleire saker i løpet av 2014:

Møtedato	Sak nr	Tema for orientering
16.09.2014	20	Kapasitet i sentraladministrasjonen
	21	Prosedyrar for deltidstilsette

	23	Anbudstildeling ved Sande skule
28.11.2014	26	Nynorsk som administrasjonsmål (skriftleg orientering)

Opplæring

I møte den 14. januar, heldt Knut Henning Grepstad føredrag til kontrollutvalet.

Forvaltningsrevisjon og selskapskontroll

Det har ikkje vore gjennomført selskapskontroll i 2014. Rapport frå forvaltningsrevisjon om innkjøpsfunksjonen vart sendt over til kommunestyret den 16.9.14. I same møte, tinga utvalet nytt prosjekt: «KOSTRA – Rett bemanning i sentraladministrasjonen». Frist for rapport er sett til utgangen av april 2015.

Oppsummering

Alle saklister med vedlegg og møtebøker for kontrollutvalet er tilgjengeleg på sekretariatet sine nettsider: www.sekom.no.

Underskrifter

Gaular, 5. februar 2015

Aud Lunde, leiar

Jarl Tyssekvam, nestleiar

Lars Egil Viken

Ivar Johan Aarberg

Laila Oppedal

SEKOM-sekretariat

Saksgang Gaular kontrollutval	Møtedato 05.02.2015	Saksnr 006/15
---	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Arnar Helgheim	Arkiv: FE-033, Komnr-1430	Arkivsaknr.: 15/5
---	-------------------------------------	-----------------------------

Møteplan 2015 - Gaular kontrollutval

Vedlegg:

Tilråding:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).

Møteplan for 2015 vert godkjent med følgjande møtedatoar:

5. februar
28. mai
17. september
3. desember

...

Saksutgreiing:

I arbeidet med å koordinere møta til kontrollutvala i SEKOM-sekretariat sitt område, og for at kontrollutvalsmedlemene skal kunne koordinere sine planar og gjeremål, har ein funne det tenleg å lage planar for kva tid kontrollutvalsmøta skal haldast i dei 15 kommunane.

SEKOM-sekretariat startar med møte og opplæring av kontrollutvala, etter at kommunane har føreteke val av nye kontrollutval og sendt ut opplysningar om dette. Det siste møte på planen for 2015, er såleis tenkt som oppstartmøte for det nye utvalet.

SEKOM-sekretariat

Saksgang Gaular kontrollutval	Møtedato 05.02.2015	Saksnr 007/15
---	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Arnar Helgheim	Arkiv: FE-040, Komnr-1430	Arkivsaknr.: 14/345
---	-------------------------------------	-------------------------------

Oppfølgingsliste 1 - 2015

Vedlegg:

Tilråding:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).

Kontrollutvalet tar gjennomgangen av oppfølgingslista til orientering.

Saksutgreiing:

Status over saker som er handsama i kontrollutvalet og som utvalet skal følgje opp eller sjekke ut seinare.

Sak	Dato	Status
Kontrollutvalsarbeid – tiltak (08/09)	16.02.09	16.02.09: Vedtak KU vil innføre tiltak. 18.02.09 s. brev til adm om tiltak Informasjon frå einingane. Tertialrapportar Tilsynsrapportar frå fylkesmannen. Informasjon frå revisor Kvalitetsrapportar etter kontroll av revisor.
Forvaltningsrevisjon: Innkjøpsfunksjonen	16.9.14	KU 18/14: Rapporten vart lagt fram og kontrollutvalet sender den over til kommunestyret med tilråding: 1. Rapport frå forvaltningsrevisjonen Innkjøpsfunksjonen – Gaular kommune datert 5.9.14 vert teken til orientering. 2. Rådmannen får i oppdrag å følgje opp funna i rapporten med spesiell vekt på tilrådingane på side 7, 10 og 14. 3. Rådmannen orienterer kontrollutvalet før utgangen av første halvår 2015 om arbeidet med oppfølging av funn og tilrådingar. Kommunestyret, 30.9.14 (37/14): Kontrollutvalet si tilråding vart samrøystes vedteken.
Orientering om prosedyrar for deltid.	04.02.13	04.02.13 Vedtak KU - - Kontrollutvalet tek orienteringa til vitande.

«Det store heiltidsvalet»		- For oppfølging ber kontrollutvalet om opplysningar om tilsette som ønskjer utvida stillingar, og om arbeid med bruk av alternative arbeidstidsordningar. 05.02.13 e-post til Gaular kommune. 16.09.14 Orientering i KU-sak 21/14 ved kontor- og personalsjef Dag Ripe: Prosjektplan for «Det store heiltidsvalet» vart delt ut.
KOSTRA – Rett bemanning i sentraladministrasjonen (Forvaltningsrevisjon)	16.9.14	16.9.14 Vedtak i KU om tinging: 1. <i>Kontrollutvalet tingar følgjande revisjonsrapport: KOSTRA – Rett bemanning i sentraladministrasjonen.</i> 2. <i>Sentraladministrasjonen vert i prosjektet avgrensa til KOSTRA-funksjon 120.</i> 3. <i>Rapporten tek utgangspunkt i KOSTRA si kommunegruppe, gjennomsnitt i fylket og nokre kommunar som det er naturleg å samanlikne med. Utgangspunkt i KOSTRA-tal pr 31.12.13.</i> 4. <i>Korleis er kommunen si bemanning i sentraladministrasjon samanlikna med andre?</i> a. <i>Oppfølging av politiske organ</i> b. <i>Drift og utvikling i kommunen sin organisasjon</i> c. <i>Oppfølging av henvendingar frå innbyggjarar, kommunale einingar, statlege organ, revisjon eller andre.</i> 5. <i>Framlegg til prosjektplan skal ligge føre til handsaming i kontrollutvalet sitt møte den 3. desember 2014. Frist for prosjektrapport: 31.4.2015.</i> 6. <i>Kryss revisjon får fullmakt til å gjere avgrensingar og tilpassingar i prosjektet.</i> 16.9.14: Sendt tinginga til KRYSS Revisjon (med info om at neste KU-møte er flytta til 28.11.14). 28.11.14: Vedtak om prosjektplan i KU-sak 27/14: <i>Prosjektplan for revisjonsrapport om KOSTRA – Rett bemanning i sentraladministrasjonen datert 17.11.14, vert godkjent.</i> 02.12.14: Vedtak om prosjektplan sendt til KRYSS Revisjon
Nynorsk som administrasjonsmål	28.11.14	28.11.14 Vedtak i KU-sak 26/14: <i>Kontrollutvalet takkar rådmannen for svar på spørsmål om nynorsk som administrasjonsmål. Kontrollutvalet ser det som viktig at kommunen følgjer opp nynorsk administrasjonsmål i heile den kommunale forvaltninga. Godt og tydeleg språk er avgjerande for kommunikasjonen både internt i kommunen og ut til innbyggjarane.</i> <i>Vi er kjende med at ein del kommunar har språkansvarlege i kvar avdeling. Gaular er med i LNK som har gratis kurs i nynorsk språk og dokumentlære, utvikla av Jan Olav Fretland ved Høgskulen i Sogn og Fjordane. Det er fleire autoriserte kurshaldarar som kan stå føre dette. Kontrollutvalet oppmodar om at Gaular i 2015 tilbyr dette kurset til sine tilsette som har ansvar for kommunikasjon.</i> 02.12.2014: Uttalen sendt til kommunestyret og rådmannen.

Reglement for kontrollutvalet	28.11.14	28.11.14 Vedtak i KU-sak 28/14 Reglement for kontrollutvalet: <i>Kontrollutvalet ber sekretariatet legge fram sak til neste møte med reglement for kontrollutvalet og reglement for høyring i same sak. Utvalet ønskjer framlegg til ein paragraf om teieplikt.</i>
Budsjett for drift av kontrollutval 2015	28.11.14	28.11.14 Vedtak i KU-sak 29/14 Budsjett for drift av kontrollutval: <i>Brev om budsjett for drift av kontrollutval datert 28.10.14, vert teke til orientering.</i>
Praksis ved utsending av dokument	28.11.14	28.11.14 Frå handsaming av sak 31/14 Eventuelt <i>Gaular kommune sin praksis ved utsending av saksdokument</i> <i>Kontrollutvalet ønskjer at leiaren i utvalet tar kontakt med helse og sosialsjef for å drøfte rutinane kring utsending av dokument. Leiar orienterer kontrollutvalet i neste møte.</i>
Møteplan	28.11.14	28.11.14 Frå handsaming av sak 31/14 Eventuelt Første møte i 2015: Torsdag 5. februar.

SEKOM-sekretariat

Saksgang Gaular kontrollutval	Møtedato 05.02.2015	Saksnr 008/15
---	-------------------------------	-------------------------

Sakshandsamar: Arnar Helgheim	Arkiv: FE-	Arkivsaknr.: 15/84
---	----------------------	------------------------------

Eventuelt

Vedlegg:

Ingen vedlegg i saka.

Tilråding:

(Kontrollutvalet gjer endeleg vedtak).